

Wymiar czasu pracy w 2005 r.

Wymiar czasu pracy jest to liczba godzin i dni przypadających faktycznie do przepracowania w danym okresie rozliczeniowym.

Sposób ustalenia obowiązującego pracownika wymiaru czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym reguluje art. 130 Kp.

Sposób obliczenia wymiaru czasu pracy dla pracownika wykonującego pracę przez pięć dni w tygodniu, przy wolnych sobotach w jednomiesięcznym okresie rozliczeniowym

Mnożymy 40 godzin przez liczbę tygodni przypadających w okresie rozliczeniowym, a następnie dodajemy do otrzymanej liczby godzin iloczyn 8 godzin i liczby dni pozostałych do końca okresu rozliczeniowego, przypadających od poniedziałku do piątku. Następnie odejmujemy za każde święto występujące w okresie rozliczeniowym i

przypadające w innym dniu niż niedziela – 8 godzin. Jeżeli w tygodniu obejmującym siedem dni od poniedziałku do niedzieli, występują dwa święta w inne dni niż niedziela – obniżenie wymiaru czasu pracy o 8 godzin następuje tylko z tytułu jednego z tych świąt.

Lp.	Miesiąc	Wyliczenie czasu pracy	Liczba godzin	Liczba dni
1.	Styczeń	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 1) - (8 \text{ godz.} \times 1)$	160	20
2.	Luty	$(40 \text{ godz.} \times 4)$	160	20
3.	Marzec	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 3) - (8 \text{ godz.} \times 1)$	176	22
4.	Kwiecień	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 1)$	168	21
5.	Maj	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 2) - (8 \text{ godz.} \times 2)$	160	20
6.	Czerwiec	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 2)$	176	22
7.	Lipiec	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 1)$	168	21
8.	Sierpień	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 3) - (8 \text{ godz.} \times 1)$	176	22
9.	Wrzesień	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 2)$	176	22
10.	Październik	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 1)$	168	21
11.	Listopad	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 2) - (8 \text{ godz.} \times 2)$	160	20
12.	Grudzień	$(40 \text{ godz.} \times 4) + (8 \text{ godz.} \times 2) - (8 \text{ godz.} \times 1)$	168	21
Ogółem			2016	252

Sposób obliczenia wymiaru czasu pracy dla trzymiesięcznego okresu rozliczeniowego (1.01.-31.03.2005 r.)

Okres rozliczeniowy rozpoczynający się w sobotę 1 stycznia 2005 r. a kończący 31 marca 2005 r. obejmuje pełnych 12 tygodni, do których należy dodać iloczyn 8 godzin i liczby dni pozostałych do końca okresu rozliczeniowego (8 godz. x 4 dni). Następnie należy odjąć iloczyn 8 godzin i liczby świąt występujących w innym dniu niż niedziela (8 godz. x 2 dni).

Wyliczenie:

$$12 \text{ tygodni} \times 40 \text{ godzin} = 480 \text{ godz.}$$

$$480 \text{ godz.} + (8 \text{ godz.} \times 4 \text{ dni}) - (8 \text{ godz.} \times 2 \text{ dni}) = 496 \text{ godz.}$$

Jak wynika z powyższego wyliczenia w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2005 r. wymiar czasu pracy wynosi 496 godzin.

Czy czas przejazdu do miejsca pracy jest czasem pracy?

Według art. 128 K.p. czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonania pracy.

Wszelkie przejazdy pracownika, wykonującego pracę w terenie, z miejsca zakwaterowania do miejsca pracy i z powrotem są objęte czasem pracy. Pozostaje on bowiem w czasie tych przejazdów w dyspozycji pracodawcy.

Limit godzin nadliczbowych w 2005 r.

Obowiązujący limit pracy nadliczbowej określa przepis art. 151 par. 3 K.p. W myśl tej normy liczba godzin nadliczbowych przepracowanych w związku ze szczególnymi potrzebami pracodawcy nie może przekroczyć dla poszczególnego pracownika 150 godzin w roku kalendarzowym.

Powyższy limit nie obejmuje pracy nadliczbowej wykonywanej w razie konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii. Przepisy kodeksowe dopuszczają możliwość ustalenia w układzie zbiorowym

pracy, lub regulaminie pracy albo w umowie o pracę innego limitu godzin nadliczbowych w roku kalendarzowym. Ograniczenie stanowi wówczas maksymalny tygodniowy czas pracy, który nie może przekroczyć łącznie z godzinami nadliczbowymi przeciętnie 48 godzin w przyjętym okresie rozliczeniowym (art. 131 par. 1 K.p.). W praktyce zatem limit godzin nadliczbowych w skali roku może być zwiększony do około 400 godzin (52 tygodnie x 8 godzin, o które można zwiększyć przeciętnie tygodniowy wymiar czasu pracy – z pominięciem tygodni, w których pracownik korzysta z urlopu).

Czas pracy pracownika niepełnosprawnego

Status pracowniczy osób niepełnosprawnych został określony odrębnie przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.). Powyższym aktem prawnym ustanowiono dla tych pracowników normy ochronne polegające m. in. na skróceniu ich czasu pracy, przyznaniu prawa do dodatkowej przerwy w pracy oraz dodatkowego urlopu wypoczynkowego.

Zgodnie z art. 15 ustawy czas pracy osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo. Jeżeli dana osoba legitymuje się orzeczeniem o zaliczeniu jej do znacznego

lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, wówczas jej czas pracy nie może przekroczyć 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Niezależnie od stopnia niepełnosprawności osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych.

Każdy zatrudniony niepełnosprawny ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy. Czas tej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy.

• **Materiał zebrała i opracowała: Maria Kościńska**

Źródło: Ubezpieczenia i Prawo Pracy, Dwutygodnik nr 2 (140) z 10.01.2005 r.